

Kadernota

2018

2019

2020

2021

Agendanummer :
Volgnummer :
Raadsvergadering : 4 juli 2017
Kenmerk : stafafdeling bzm Brielle, 23 mei 2017.
Onderwerp : Kadernota 2018-2021

Beslispunt:

Vaststellen Kadernota 2018-2021.

1. Inleiding

Deze Kadernota is zoals gebruikelijk opgesteld ter voorbereiding op de begroting. In dit geval de begroting 2018-2021. De belangrijkste (budgettaire) ontwikkelingen in 2017 tot op dit moment zijn samengevat in een overzicht dat aansluit bij de in de 1^e wijziging van de programmabegroting 2017 opgenomen mutaties. Omdat deze mutaties afzonderlijk al onderwerp van bespreking en advisering zijn geweest in de betreffende vakcommissies zou het opnemen in een voorjaarsnota slechts leiden tot een herhaling van zetten. Voor zover uit deze wijzigingen structurele effecten optreden zijn zij uiteraard van belang voor de kadernota en daarmee voor de begroting 2018-2021. Waar dit van toepassing is zijn deze bedragen dan ook opgenomen in deze kadernota.

Het nieuwe beleid t.o.v. van de door u vastgestelde begroting 2017-2020 (incl. 1e wijziging) is zoals de afgelopen jaren gebruikelijk onderverdeeld in "onvermijdbaar", "gewenst" en "ontwikkelingen met (mogelijk) financiële gevolgen". Mutaties in het bestaande beleid zijn opgenomen onder de diverse programma's. In het overzicht onder het kopje "Uitkomsten kadernota" zijn mutaties in de hiervoor genoemde rubrieken ten opzichte van de uitkomsten van de meerjarenbegroting 2017-2020 opgenomen. Uit dit overzicht blijkt dat, naar de huidige inzichten, de Kadernota in 2018 een tekort te zien geeft van € 462.915 en in de jaren 2019 tot en met 2021 sluitend is. Het tekort in 2018 wordt met name veroorzaakt doordat extra gelden ter beschikking worden gesteld voor het oplossen van de personele knelpunten binnen de ambtelijke organisatie.

In de jaren 2019 tot en met 2021 zijn eventuele extra uitgaven voor het oplossen van de personele knelpunten, gezien de totstandkoming van de AFO op uiterlijk 1 januari 2019, als een P.M. post opgenomen (pag. 19).

In de jaren na deze meerjarenperiode (naar verwachting vanaf 2025) zal, zoals al eerder is aangegeven, het tekort oplopen (met ca. € 1,25 miljoen) door het vervallen van de inzet van de reserve Beleg10. Dit betekent dat we in de komende raadsperiode, in samenspraak met de gemeenteraad, tot aanvullende maatregelen moeten komen om inkomsten en uitgaven structureel met elkaar in evenwicht te krijgen.

Aansluitend op de hiervoor genoemde overzichten is onder het kopje "Mogelijkheden ter dekking van het tekort van de Kadernota" een overzicht met dekkingsmiddelen opgenomen. Aanwending van de daar genoemde mogelijkheden (of een gedeelte daarvan) zal uiteindelijk moeten leiden tot een sluitende begroting 2018-2021. Aanvullende suggesties hierop door uw raad zijn uiteraard van harte welkom.

2. Inzet beleg 10

Op basis van de aangepaste stortingen en beschikkingen kan thans tot en met 2025 nog een bedrag van € 1.250.000 worden beschikt ten gunste van de exploitatie. Het overzicht van het verloop van de reserve :

Omschrijving	Volgens nota van aanbieding Begroting 2017	Huidige stand van zaken incl. mutaties concept-Kadernota en inzet beleg10
Saldo per 1 januari 2016	8.894.443	8.894.443
Beschikking 2016 (concept-jaarrekening)	-899.482	-787.747
Storting 2016 (concept-jaarrekening)	446.009	446.009
Saldo per 1 januari 2017	8.440.970	8.552.705
Storting budgetruimte sociaal domein	661.461	483.777
Geraamde beschikking 2017	-1.250.000	-1.250.000
Saldo per 1 januari 2018	7.852.431	7.786.482
Storting budgetruimte sociaal domein	720.546	377.597
Overige stortingen		29.736
Geraamde beschikking 2018	-1.250.000	-1.250.000
Saldo per 1 januari 2019	7.322.977	6.943.815
Storting budgetruimte sociaal domein	717.344	378.353
Overige stortingen		29.395
Geraamde beschikking 2019	-1.250.000	-1.114.421
Saldo per 1 januari 2020	6.790.321	6.237.142
Storting budgetruimte sociaal domein	713.436	410.941
Overige stortingen		29.082
Geraamde beschikking 2020	-1.250.000	-1.034.742
Saldo per 1 januari 2021	6.253.757	5.642.423
Storting budgetruimte sociaal domein	713.436	410.941
Overige stortingen		29.082
Geraamde beschikking 2021	-1.250.000	-1.090.265
Saldo per 1 januari 2022	5.717.193	4.992.181

3. Repressief begrotingstoezicht

De gemeenteraad is conform artikel 189 van de Gemeentewet verantwoordelijk voor een structureel en reëel evenwicht van de begroting en de financiële positie van de gemeente. De begroting en meerjarenraming dienen, zoals ieder jaar, aan de wettelijke criteria te voldoen en aan onze uitgangspunten met betrekking tot de beoordeling van de begroting. Het is van belang om voldoende aandacht te geven aan het meerjarenperspectief (sluitendheid van de meerjarenraming) en niet alleen aan de sluitendheid van de eerstkomende begroting 2018 (korte termijn).

De provincie Zuid-Holland heeft geconstateerd dat de begroting voor 2017 en verder niet in evenwicht was, maar dat in de meerjarenraming aannemelijk gemaakt was dat dit evenwicht in 2020 hersteld zou zijn. Indien de begroting van 2018 niet in evenwicht is, moeten

ten minste de jaarschijven 2020 en 2021 van de meerjarenraming 2019-2021 in evenwicht zijn om opnieuw voor repressief begrotingstoezicht in aanmerking te komen.

4. Beoogd effect

Deze Kadernota geeft een eerste doorkijk naar de financiële vooruitzichten voor de komende jaren. In het licht van uw kaderstellende rol kunt u aangeven welke ontwikkelingen u al dan niet gerealiseerd wenst te zien of welke in de kadernota niet genoemde zaken alsnog dienen te worden opgenomen. Tevens verwachten wij van u dat u aangeeft waar extra benodigde middelen kunnen worden gevonden en welke posten/programma's bij verdere bezuinigingen in ieder geval dienen te worden ontzien. De op deze wijze door u aan te geven kaders, wijzigingen, aanvullingen en suggesties zullen worden verwerkt in de op te stellen programmabegroting 2018-2021, die u in september zal worden aangeboden.

De Kadernota 2018-2021 bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Brielle,
de secretaris, loco de burgemeester,

A.J.T. Korthout

G.G.J. Rensen

Inhoudsopgave

Kadernota	1
Inhoudsopgave	5
Financiële vooruitzicht/meerjarenperspectief	8
Ontwikkelingen 2017 (Voorjaarsnota).....	8
Jaarrekening 2016	8
Uitkomsten kadernota	9
Overzicht mutaties bestaand beleid	9
Overzicht nieuw/gewenst beleid	10
Onvermijdbaar	10
1. Accountantskosten	10
2. Bijdrage gem.sch.reg. Veiligheidsregio R'dam-Rijnmond	10
3. Harmonisatie Wet kinderopvang	10
4. Nieuwe doelgroep WMO LVB 18+ beschermd wonen.....	11
5. Onderwijszorgarrangementen.....	11
6. Dekking sociaal domein	12
Gewenst:	13
1. Gebouwen.....	13
2. Subsidies en bijdragen en reclamebelasting	13
3. Subsidies openlucht recreatie	14
4. Cursus politiek actief	14
5. Deelname congressen/studiedagen/seminars college.....	14
6. Uitvoering crisisbeheersingsplan	14
7. Personele knelpunten	14
8. Dekking kosten personele knelpunten.....	15
9. Daderhulp Huiselijk Geweld	15
10. Vroegsignalering complexe echtscheidingen	15
11. Stimuleringsbudget voor innovatie sociaal domein	16
12. Dekking sociaal domein	16
13. Brielle 2022.....	16
14. Energiebesparingsplan Dukdalf	16
15. Nieuwbouw gymzaal Reede	17
16. Vervangen van de douchesystemen t.b.v. sporthal Dukdalf	17
Ontwikkelingen met (mogelijk) financiële gevolgen:	18
1. Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)	18
2. Milieubeheer.....	18
3. Huisvesting Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg	19
4. Koppeling Zorg- Onderwijs.....	19
5. Invoering Resultaatbekostiging Jeugdhulp.....	19
6. Uitvoeringsprogramma binnenstad- en havenvisie.....	19
7. Beleef- en expertisecentrum Circulaire Economie	19
8. Leefbaarheid visie Zwartewaal – nieuwbouw school obs 't Want.....	20
9. Leefbaarheid visie Zwartewaal – Dorpshuis	20
10. Groei VSO en SO Maarland.....	20
Mogelijkheden ter dekking van het tekort van de Kadernota	20
0 Algemeen bestuur	22
1. Gebouwen.....	22
2. Metropoolregio MRDH	23
3. Beveiligingsplan GBA	23

4.	Opbrengst gemeenteleges.....	23
5.	Eigen verklaringen	23
6.	Verkiezingen	23
1	Openbare orde en veiligheid.....	24
1.	Integrale veiligheidsmonitor	24
2	Verkeer, vervoer en waterstaat.....	25
1.	Wegen buiten de bebouwde kom	25
2.	Gladheidbestrijding	25
3.	Algemeen onderhoud.....	25
4.	Kapitaallasten overige voorzieningen wegen	25
5.	Recreatieve havens	25
3	Economische zaken	26
1.	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	26
2.	Economische promotie.....	26
4	Onderwijs.....	27
1.	Gymnastiekonderwijs Openbaar Basisonderwijs	27
2.	Gymnastiekonderwijs Bijzonder Voortgezet Onderwijs	27
3.	Huisvesting Openbaar Voorgezet Onderwijs (OZB)	27
4.	Huisvesting Openbaar Voorgezet Onderwijs (opstalverzekering)	27
5	Cultuur en recreatie	28
1.	Openbaar groen.....	28
2.	Openlucht recreatie.....	28
3.	Dukdalf-opbrengst schoolgym	29
4.	Gymzaal Reede –energielasten/Dukdalf -glasverzekering	29
5.	Schilderwerk gebouw tennisaccommodatie	29
6.	Groot onderhoud pupillenveld	29
7.	Onderhoudswerkzaamheden douches/kleedkamers voetbalaccommodatie.....	29
8.	Vervangingen Bres theater	30
9.	Algemeen onderhoud Dukdalf.....	30
10.	NEN inspectie Dukdalf	30
11.	Binnenschilderwerk gymzaal Tromp.....	30
12.	Binnenschilderwerk Bres	30
13.	Cultuurhuis en Bibliotheek op school	30
14.	Aanpassing Kunst- en Cultuurbeleid	30
15.	Versnipperaar openbaar groen.....	30
16.	Elektrolyse zwembad.....	30
6	Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening	31
	Algemene toelichting sociaal domein.....	31
1.	Woningaanpassingen	31
2.	GR Jeugdhulp Rijnmond	32
3.	Client ervaringsonderzoek Jeugd.....	32
4.	Kosten vrijwilligersavond	32
5.	Vervoerskosten Jeugd-GGZ	32
6.	Bijstand en inkomensvoorzieningen.....	32
7.	Huishoudelijke hulp toelage.....	32
8.	Huisvesting CJG en gebiedsteam.....	33
9.	Mantelzorgondersteuning	33
10.	Parketvloer Dijckhuis.....	33
11.	Vervangen accu's noodverlichting Dijckhuis.....	33
12.	Bergruimte speeltoestellen Dijckhuis	33

13.	Overige kosten vreemdelingen.....	33
14.	Schoolmaatschappelijk werk.....	33
15.	Clientondersteuning	34
16.	Bijzondere bijstand	34
17.	Groepsbegeleiding/dagbesteding.....	34
18.	Maatwerkvoorzieningen Wmo	34
19.	Maatwerkvoorzieningen Jeugd	34
20.	SISA(ICT)	34
7	Volksgesondheid en milieu	35
1.	Riolering	35
2.	Afval	36
3.	Milieubeheer.....	36
4.	Begraafplaatsen.....	36
5.	Nota lokaal gezondheidsbeleid.....	36
6.	Vervangingsinvesteringen riolering 2019.....	36
7.	Afkoppelen riolering 2021	36
8.	Vervangingsinvesteringen riolering 2021.....	36
9.	Vervangen perscontainer zwerfafval	36
10.	Vervangen perscontainer restafval	37
11.	Vervangen perscontainer OPK.....	37
12.	Ondergrondse afvalstromen 2021	37
8	Ruimtelijke ordening en	38
	volkshuisvesting	38
1.	Woningexploitatie	38
	Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	39
1.	Dividend energiebedrijf.....	39
2.	Dividend waterleidingbedrijf	39
3.	Organisatieontwikkeling	39
4.	Algemene uitkering gemeentefonds.....	39
5.	Storting reserve Beleg 10	40
6.	Beschikking reserve huisvesting onderwijs	40
	Overzicht Overhead.....	41
	Bestuursondersteuning	41
1.	Uitgaven security officer	41
	Personeelskosten	41
2.	Salarissen van het huidige personeel.....	41
3.	Premie WIA 62+	41
4.	Personeelskosten website	41
	Huisvesting binnendienst	41
5.	Beveiliging	41

Financiële vooruitzicht/meerjarenperspectief

Ontwikkelingen 2017 (Voorjaarsnota)

Deze gegevens zullen separaat worden aangeboden in de Voorjaarsnota die over het lopend begrotingsjaar 2017 gaat. De doorwerking in 2018 en verder zijn verwerkt in deze kadernota.

Jaarrekening 2016

Het **voorlopige** resultaat (na bestemming) over 2016 bedraagt € 742.440 positief. Voorlopig omdat op dit moment (medio mei) de accountantscontrole plaatsvindt. Correcties als gevolg van de controle zijn dus nog mogelijk.

Het voorlopige resultaat van € 742.440 wordt, zoals gebruikelijk, toegevoegd aan de algemene reserve. Door het positieve rekeningresultaat heeft geen onttrekking plaats gevonden uit beleg 10. Dit zou wel zijn gebeurd als alle budgetten waren uitgegeven die nu voor overheveling in aanmerking komen. Dan zou er een onttrekking hebben plaats gevonden van € 787.747,-. Deze onttrekking wordt nu met het jaarrekeningresultaat gestort in de algemene reserve, zodat de budgetten als nog kunnen worden overgeheveld.

In de concept-jaarrekening wordt aangegeven dat een bedrag van € 1.567.394 opnieuw ter begroting wordt gebracht, ter uitvoering van zaken die in 2016 nog niet of nog niet geheel zijn gerealiseerd. Van dit bedrag zal in 2017 € 1.530.187 worden onttrokken aan de algemene reserve, voor € 13.000 zal worden beschikt over de reserve rioolheffing en voor € 24.207 zal worden beschikt over de reserve baggeren.

Het geraamde begrotingstekort voor 2016 bedroeg € 1.098.976.

Uitkomsten kadernota

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Bestaand beleid				
Uitkomsten meerjarenbegroting 2017-2020	0	0	0	0
mutaties bestaand beleid	519.869	365.796	341.213	405.361
Saldi bestaand beleid	519.869	365.796	341.213	405.361
Nieuw/gewenst beleid:				
Onvermijdbaar	35.060	35.060	35.060	35.060
Gewenst	309.563	22.861	30.236	21.611
Ontwikkelingen	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Saldi nieuw/gewenst beleid	344.623	57.921	65.296	56.671
Overig:				
Aanpassen belastingen en tarieven	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Saldi overig	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
Totaal	864.492	423.717	406.509	462.032

* *minteken is voordeel*

Overzicht mutaties bestaand beleid

In de kadernota zijn per programma (en het overzicht Overhead) de belangrijkste verschillen – uitgaande van voortzetting van bestaand beleid - aangegeven ten opzichte van de door u op 8 november 2016 vastgestelde Programmabegroting 2017-2020, inclusief de eerste wijziging.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitkomsten en daarmee van de totale afwijking van de jaarschijven van de begroting 2017-2020.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Programma 0	1.262	-16.738	-16.738	36.142
Programma 1	-5.500		-5.500	
Programma 2	20.174	19.669	19.163	9.469
Programma 3	32.212	32.212	32.212	32.212
Programma 4	26.945	26.945	26.945	26.945
Programma 5	134.928	130.538	150.907	213.133
Programma 6	184.911	170.411	171.411	180.411
Programma 7	16.545	16.545	16.545	16.545
Programma 8	0	20.000	0	0
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	-284.608	-358.786	-378.732	-434.496
Overzicht Overhead	393.000	325.000	325.000	325.000
Saldi	519.869	365.796	341.213	405.361

* *minteken is voordeel*

Overzicht nieuw/gewenst beleid

De bovenstaande uitkomsten zijn zoals aangegeven tot stand gekomen uitgaande van voortzetting van bestaand beleid.

Naast deze mutaties is er nog sprake van een aantal zaken waarvan het bestuurlijk gewenst wordt geacht om deze in de meerjarenraming 2018-2021 te verwerken of waaraan verzoeken van derden ten grondslag liggen.

In de onderstaande tabellen wordt hiervan een overzicht met toelichting gegeven, onderverdeeld als volgt:

- Onvermijdbaar
- Gewenst
- Ontwikkelingen met (mogelijk) financiële gevolgen

Onvermijdbaar

Nr.	Omschrijving	Prog.	2018	2019	2020	2021
1.	Accountantskosten	0	15.000	15.000	15.000	15.000
2.	Bijdrage gem.sch.reg. Veiligheidsregio R'dam-Rijnmond	1	20.060	20.060	20.060	20.060
3.	Harmonisatie Wet kinderopvang	4	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
4.	LVB Beschermd Wonen	6	60.000	60.000	60.000	60.000
5.	Onderwijszorgarrangementen	6	55.000	55.000	55.000	55.000
6.	Dekking sociaal domein	9	-115.000	-115.000	-115.000	-115.000
Totaal			35.060	35.060	35.060	35.060

- *minteken is voordeel.*

Toelichting

1. Accountantskosten

De uitgaven voor accountantskosten stijgen als gevolg van hogere kosten van de audit-fee en aanvullende (invoering VPB en GR-jeugd) controle werkzaamheden.

2. Bijdrage gem.sch.reg. Veiligheidsregio R'dam-Rijnmond

In 2018 vindt een herijking plaats van de gemeentelijke bijdrage. Voor de periode 2014 tot en met 2017 werd bij de berekening uitgegaan van het aantal inwoners per 1-1-2012. Vanaf het begrotingsjaar 2018 wordt voor de berekening uitgegaan van het aantal inwoners per 1-1-2017.

3. Harmonisatie Wet kinderopvang

Goede voorschoolse voorzieningen dragen bij aan een goede start voor kinderen in de maatschappij en ondersteunen ouders bij de combinatie van arbeid en zorg. In het belang van deze doelen wil het Rijk dat voor kinderopvang en peuterspeelzalen dezelfde kwaliteitseisen gaan gelden en de financiële toegankelijkheid van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk voor werkende ouders gelijk is. Eind oktober 2016 heeft minister Asscher van Sociale Zaken en Werkgelegenheid hiervoor twee wetsvoorstellen naar de Tweede Kamer gestuurd: het wetsvoorstel innovatie en kwaliteit kinderopvang en het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

Door de voorgestelde harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang verdwijnt het onderscheid tussen deze vormen van voorschoolse voorzieningen. Het huidige peuterspeelzalaanbod wordt geregistreerd als kinderopvang waardoor het verschil in wet- en regelgeving, financiering en kwaliteit van beide voorschoolse voorzieningen verdwijnt. Vanaf 1 januari 2018 kunnen werkende ouders kinderopvangtoeslag ontvangen voor kinderopvang.

Gemeenten blijven verantwoordelijk voor het inkopen van plaatsen voor kinderen van niet-werkende ouders en alleenverdieners. Ook voorschoolse educatie (VVE) blijft de wettelijke verantwoordelijkheid van gemeenten.

Op dit moment is nog niet bekend welke middelen de gemeente vanuit het Rijk ontvangt voor onderwijsachterstanden beleid. En ook is nog niet bekend hoe de gemeente de wetswijziging vorm gaat geven, en welke kosten dit met zich mee brengen. (zie ook programma 4). Daar wordt thans aan gewerkt, evenals aan het nadenken over Integrale Kindzorgcentra, samen met de betrokken organisaties. Naar verwachting zal dat eind 2017 duidelijker zijn.

4. Nieuwe doelgroep WMO LVB 18+ beschermd wonen

De doelgroep LVB 18+, die in aanmerking komt voor tijdelijk beschermd wonen is, vanaf 2017 een gemeentelijke verantwoordelijkheid geworden. De tijdelijkheid houdt in dat het niet onder de WLZ valt. Het aantal cliënten dat onder deze regeling valt is nog niet bekend, evenmin als de daarmee samenhangende kosten. Daarom wordt, totdat werkelijke cijfers bekend zijn, het indicatief berekend bedrag dat de gemeente terzake ontvangt uit het gemeentefonds (ca. € 60.000) aangehouden als uitgavenbudget.

In de septembercirculaire is een budget van €60,4 miljoen bekend gemaakt aan de gemeenten. Dit is een grove schatting aangezien de omvang van de doelgroep en de ondersteuningsbehoefte niet bekend zijn. Het extra bedrag voor Brielle is opgenomen in de verhoging van de Integratie uitkering Wmo welke in de 1e wijziging van de programmabegroting 2017 is verwerkt. Een globale berekening laat zien dat dit voor gemeente Brielle op circa €60.000 uitkomt. Dit bedrag is enkel vanuit financieel oogpunt onderbouwd zonder zicht te hebben op het werkelijk aantal (potentiele) klanten. Een indicatie van het juist benodigde budget is echter nog niet te geven.

5. Onderwijszorgarrangementen

In het kader van de Transformatieagenda Jeugdhulp Rijnmond wordt de verbinding tussen jeugdhulp en passend onderwijs benoemd als een belangrijk ontwikkelthema. In diverse pilots wordt hier nu vorm aan gegeven. Door GGZ problematiek op school aandacht te geven worden belemmeringen voor leerlingen weggenomen die het functioneren op school in de weg staan. Daarnaast wordt het percentage leerlingen dat in de S-GGZ terecht komt verlaagd, heeft onderzoek op het basisonderwijs inmiddels uitgewezen. Belangrijke voorwaarde binnen het thema zorg-onderwijs is dat de verbinding met de lokale jeugdhulp via het gebiedsteam geborgd is. Twee budgetten zijn in dit kader van belang:

a. € 48.000, zijnde het indicatief budget dat in de begroting van de GRJR voor Behandelen en Onderwijsgroep (BeO) is opgenomen.

b. Daarnaast worden er nu pilots gedraaid om basis GGZ op scholen te laten uitvoeren door onder andere Yoep en Mentaal Beter. Daar betaalt Brielle per leerling aan mee. Dit valt niet binnen de aanbesteding B-GGZ die eerder geweest is. € 7.000 zorgt voor voldoende ruimte om de kosten van de verschillende leerlingen op te vangen.

6. Dekking sociaal domein

De onderwerpen genoemd onder punt 4 en 5 vallen binnen het sociaal domein en kunnen worden gedekt door de storting in de reserve Beleg 10 te verlagen.

Met de 1^e wijziging op de Programmabegroting 2017-2020 is het overschot op het sociaal domein gestort in deze reserve.

Gewenst:

Nr.	Omschrijving	Prog.	2018	2019	2020	2021
1.	Gebouwen	0.	4.000	0	0	0
2.	Subsidies en bijdragen	3.	80.000	80.000	80.000	80.000
2.	Reclamebelasting	9.	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000
3.	Subsidies openlucht recreatie	5.	2.500	2.500	2.500	2.500
4.	Cursus politiek actief	0			8.000	
5.	Deelname congressen/studiedagen/seminars leden college	0	3.000	3.000	3.000	3.000
6.	Uitvoering crisisbeheersingsplan	1	3.157	3.157	3.157	3.157
7.	Personele knelpunten termijnplanning/nieuwe taken/bestaande werkzaamheden.	div	628.325			
8.	Dekking kosten personele knelpunten div		-356.419			
9.	Daderhulp huiselijk geweld	6	4.000	4.000	4.000	4.000
10.	Vroegsignalering complexe echtscheidingen	6	10.000	10.000	10.000	10.000
11.	Stimuleringsbudget innovatie	6	30.000	30.000		
12.	Dekking sociaal domein	9	-44.000	-44.000	-14.000	-14.000
13.	Brielle 2022	0	25.000			
<i>Investerings:</i>						
14.	Energiebesparingsplan Dukdalf 2018 € 25.000	5		6.250	6.000	5.750
	Besparing energie	5		-3.296	-3.296	-3.296
15.	Nieuwbouw gymzaal Reede	5			P.M.	P.M.
16.	Douches sporthal Dukdalf € 75.000 in 2018			11.250	10.875	10.500
Totaal			309.563	22.861	30.236	21.611

- *minteken is voordeel*

Toelichting**1. Gebouwen**De Rik 28, vm. Bravo

Het aanzicht van het gebouw heeft een gedateerde uitstraling. Het gebouw zou meer bij zijn omgeving moeten aansluiten zoals bij de Brede School en het nieuwe Sport- en Cultuurhuis Brielle. Voor 2018 is er reeds budget geraamd om het voegwerk van de gevels te herstellen. Dit bedrag groot € 16.000 zou verhoogd moeten worden met € 4.000 om de gevel aan te passen. De gevel zal in een bijpassende kleur gesausd worden zodat het pand een meer eigentijdse uitstraling krijgt en meer bij zijn omgeving past.

2. Subsidies en bijdragen en reclamebelasting

De gemeente is met de Brielse Belangenvereniging een subsidierelatie aangegaan voor de uitvoering van het Citymanagement voor de jaren 2016 en 2017. De dekking is gevonden door het instellen van een reclameverordening voor de binnenstad van Brielle. Vooruitlopend op de evaluatie wordt voorgesteld om voor de komende begrotingsperiode ook de

subsidie- en inkomstenbudgetten op te nemen ter hoogte van het garantiebedrag ad € 80.000 per jaar.

3. Subsidies openlucht recreatie

Aan de 1-Aprilvereniging een hogere subsidie toekennen ad € 7.500. Hiervan is € 5.000 bedoeld voor het organiseren van de dynamische bijdrage van Brielle aan de Nederlandse vestingstedendagen; het budget voor de vestingstedendagen wordt ook met € 5.000 verlaagd. De overige € 2.500 is ter dekking van de gestegen kosten in verband met de gewijzigde regelgeving omtrent de opslag en veiligheid van kruit en wapens.

4. Cursus politiek actief

In 2016 is door ProDemos een cursus "politiek actief" uitgevoerd. Een cursus voor mensen die hun kennis over de lokale democratie willen vergroten en/of plannen hebben om zich bij de volgende verkiezingen zich verkiesbaar te stellen. Het voornemen is om in 2020 wederom een dergelijke cursus te laten uitvoeren.

5. Deelname congressen/studiedagen/seminars college

Gelet op de kosten van diverse bijeenkomsten, waaronder die van het jaarlijkse VNG congres, is een raming van € 3.000 niet toereikend. De kosten voor het VNG congres voor het gehele college bedragen alleen al € 3.700 per jaar. Met het verhogen van het budget wordt de bezuiniging uit 2015 op deze post ongedaan gemaakt.

6. Uitvoering crisisbeheersingsplan

Als gevolg van de bezuiniging in 2015 is het budget voor de kosten van rampenbestrijding gehalveerd tot € 5.843. Gelet op de benodigde trainingen en opleidingen is het budget niet toereikend en is het gewenst om dit te verhogen tot € 9.000.

7. Personele knelpunten

In januari is de voortgang van het collegeprogramma, als ook een vooruitblik van te realiseren nieuwe taken (2017 en verder) uitgewerkt. Hierop is een beleidsplanning opgesteld waarin is afgesproken wat er wanneer moet worden gerealiseerd. Inzichtelijk is gemaakt welke personele behoefte er is ten aanzien van de termijnplanning en de nieuwe en de al bestaande taken. In de huidige werkplanning is geen rekening gehouden met aanvullende inzet op projecten, nieuwe taken terwijl in de praktijk ook knelpunten in bestaande taken/werkwijzen zijn geconstateerd. Bij onbalans tussen belasting en belastbaarheid van mensen groeit de werkdruk. Een structureel te hoge werkdruk is niet goed. Werkdruk en werkstress leiden uiteindelijk tot slechtere prestaties en meer (langdurig) ziekteverzuim. Door uitbreiding formatie (incidenteel of structureel) wordt de balans hersteld en is realiseren van genoemde taken goed mogelijk.

Het gaat om de volgende knelpunten/taken:

Knelpunten door nieuwe taken (€ 168.400):

- Nieuwe wettelijke taken op het gebied van informatieveiligheid, BIG-normen en ISO i.s.m. Hellevoetsluis en Westvoorne;
- Nieuwe erfgoedwet
- Omgevingswet

Werkzaamheden in het kader van grondexploitaties (per saldo 0);

- Brinkgroep herijkt opzet grondexploitaties
- Aanstelling planeconoom en projectleider noodzakelijk
- Werkzaamheden uitkoop en verkabeling

Incidentele inhuur (PM)

- Er dient rekening te worden gehouden met hogere uitgaven voor incidentele inhuur tot de vorming van de AFO als gevolg van vrijgekomen, maar niet ingevulde vacatures en in het algemeen voor zaken zoals ziekte, zwangerschap, speciale projecten en piekdruckte.

Knelpunten in bestaande werkzaamheden (€ 459.925):

- Communicatie (beleidsplan)
- Economische zaken en toerisme in samenhang met Kunst en Cultuur
- Beleidsfunctionaris algemeen BOR
- Diverse functies sector samenleving afdeling Voorzieningen
- Museale projecten

Deze post staat los van de op pagina 42 genoemde stijging van de loonkosten.

8. Dekking kosten personele knelpunten

Als uitgangspunt wordt gehanteerd dat aangegane personele verplichtingen bij ingangsdatum AFO zoveel als mogelijk/wenselijk eindigen. Dat betekent dat personele knelpunten financieel zijn verwerkt tot en met 2018. Mocht dit geheel of gedeeltelijk niet lukken dan zal voor de kosten na 2018 nog voor nadere dekking dienen te worden gezorgd. Deze eventuele extra kosten na 2019 zijn als P.M. post opgenomen.

Voor bovengenoemde knelpunten/taken is deels dekking aanwezig. Zo is dekking binnen grondexploitatie, vacaturegelden, Sociaal Domein (Rijksvergoeding) en inzet van restformatie mogelijk.

Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat de nog in te vullen bezuiniging bedrijfsvoering oploopt tot € 519.251 in 2020 (te weten in 2017 € 19.253 - 2018 € 179.253 - 2019 € 289.253 - 2020 € 519.253).

9. Daderhulp Huiselijk Geweld

Er is winst te behalen op het gebied van daderhulp in relatie tot Huiselijk Geweld. DOK is hier de aangewezen partij voor, maar zij opereren vanuit Rotterdam. Dat werkt drempelverhogend en daarnaast hebben zij een zeer beperkt aantal uren beschikbaar voor de ZHE, te weten 110 uur per jaar (via centrumgemeente Nissewaard). Om die reden zouden wij lokaal inzet willen doen op daderhulp, om zorg dichtbij te brengen en een systeemaanpak neer te zetten. In samenwerking met DOK en AMW kunnen we expertise en zorg samenbrengen en een systeemgericht aanbod leveren voor Brielle specifiek. Het extra inkopen van 50 uur zal ongeveer €4.000,- kosten.

10. Vroegsignalering complexe echtscheidingen

Ervaring van de afgelopen jaren leert dat er in Brielle net als in alle gemeenten in Nederland veel scheidingen plaatsvinden. Verschil zit er in dat als de problematiek hier in Brielle naar buiten komt, er verhoudingsgewijs veel meer problemen achter zitten en het lang achter de voordeur gehouden is. Dat maakt dat er vervolgens meer zwaardere hulpverlening nodig is, die door vroegsignalering mogelijk voorkomen had kunnen worden, ook in het belang van eventueel betrokken kinderen. I.v.m. trainingen e.d. voor het vroegtijdig herkennen, signaleren en aanpakken wordt een structureel bedrag van € 10.000 geraamd.

11. Stimuleringsbudget voor innovatie sociaal domein

Per 1 januari 2015 vonden de decentralisaties sociaal domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) plaats. Na deze transitie is er in 2015 en 2016 veel aandacht gegaan naar het inregelen van alle nieuwe werkzaamheden. Van begin af aan was duidelijk dat het niet alleen zou moeten gaan om het overnemen van taken, maar ook om een vernieuwing binnen het sociaal domein (transformatie) waarbij een verschuiving plaatsvindt van zwaardere naar lichtere vormen van zorg en van individuele naar meer collectieve vormen van zorg. Deze transformatie moet in de jaren 2017, 2018 en verder vorm krijgen.

Innovatie is nodig om deze gewenste verschuiving van zware naar lichte zorg tot stand te brengen. Dit kan bijvoorbeeld door kennis en kunde van de 2e lijn beschikbaar te maken voor de 1e lijn, zodat zorg meer nabij gegeven kan worden, er eerder afgeschaald kan worden of minder snel de 2e lijnszorg ingezet hoeft te worden. Ook is innovatie gewenst om vrijwilligersinitiatieven te ontwikkelen, samen met 1e en/of 2e lijnsorganisaties die ondersteunend zijn aan de wens om het netwerk van mensen met een ondersteuningsvraag te versterken, hun eigen kracht te vergroten, eerder en beter te signaleren en meer preventief te werken. We willen hiervoor geen top-down benadering kiezen maar ingaan op initiatieven hiervoor van partners in het sociale domein en bij bewoners/ vrijwilligersinitiatieven, die aansluiten bij een aantoonbare behoefte en daar een concreet antwoord opgeven.

Met dit innovatiebudget kan snel gereageerd worden op initiatieven en kunnen verschillende kleinschalige initiatieven ondersteund worden. Het kan daarbij gaan om lokale initiatieven, of gezamenlijke initiatieven op Voorne. Overigens hoeft lang niet altijd het wiel uitgevonden te worden. Er zijn vele voorbeelden van innovatief werken en ook van partners in het sociale domein mag verwacht worden dat zij kennis en ervaring uit andere regio's hier inzetten. Wel zal een voorbeeld altijd op de lokale situatie en schaal moeten worden toegesneden, vandaar ook dat een financiële stimulans nodig is. Uiteraard zal daarbij ook gekeken worden naar wat de professionele organisaties zelf kunnen bijdragen aan inzet en middelen voor innovatie.

Een concreet voorbeeld is het initiatief om in Brielle met vrijwilligers een formulierenbrigade te starten. Hiervoor is nu geen budget geregeld terwijl er mogelijk wel kosten gemaakt moeten worden. Dit zou dan snel via het stimuleringsbudget geregeld kunnen worden en voor volgende jaren eventueel regulier. Voorgesteld wordt, als proef, een innovatiebudget van € 30.000,- voor 2018 en 2019 beschikbaar te stellen.

12. Dekking sociaal domein

De onderwerpen genoemd onder punt 10, 11 en 12 vallen binnen het sociaal domein en kunnen worden gedekt door de beschikking over de reserve Beleg 10 te verlagen.

Met de 1^e wijziging op de Programmabegroting 2017-2020 is het overschot op het sociaal domein gestort in deze reserve.

13. Brielle 2022

In 2022 is het 450 jaar geleden dat Brielle (Den Briel) als eerste stad in Nederland door de Watergeuzen werd bevrijd. Elke vijftig jaar is dat feit uitbundig herdacht en gevierd, zowel lokaal als landelijk. Het aanstaande jubileum jaar is derhalve een goed moment om Brielle opnieuw op een aansprekende manier op de kaart te zetten. Het kan bovendien een aanleiding zijn om de inwoners, ondernemers en organisaties van uit te nodigen het beste uit zichzelf te halen en dat in te zetten voor een prachtige viering van dit Briellejaar 2022. Met dit Briellejaar 2022 kunnen een aantal initiatieven worden ontplooid, die voor de daaropvolgende jaren bijdragen tot het aantrekkelijker maken van Brielle voor toerisme en liefhebbers van kunst en cultuur. Daarmee zal ook de economische basis van onze gemeente kunnen worden versterkt. Door samen te werken met andere steden waarvoor 1572 een

belangrijk jaar betekende, zoals Dordrecht, kan er wellicht ook landelijk aandacht voor het Briellejaar 1572 worden gegenereerd. De eerste contacten met provincie en ministerie zijn daartoe reeds gelegd.

In de loop van dit jaar zal een werkgroep worden gevormd die de voorbereiding van Brielle 2022 op zich neemt en een palet aan activiteiten en producten probeert te stimuleren. Tevens zal dit jaar een plan van aanpak worden voorgesteld. Om de planvorming te ondersteunen is een werkbudget nodig van € 25.000. In het plan zullen bovendien voorstellen worden gedaan voor de wijze van financiering van het jubileumjaar, in de vorm van een jaarlijkse reservering t.b.v. een voorziening die in 2022 tot besteding kan leiden.

14. Energiebesparingsplan Dukdalf

Het sportcomplex Dukdalf verbruikt jaarlijks veel energie. Er zijn de afgelopen jaren al veel investeringen in het complex uitgevoerd waardoor het energieverbruik behoorlijk is gedaald. Door het nemen van een aantal aanvullende maatregelen kan er nog een besparing van 8,2% worden bereikt op het elektraverbruik.

Voor het uitvoeren van de gewenste aanpassingen is een eenmalige investering noodzakelijk van € 25.000,-. De investering heeft een gegarandeerde terugverdientijd van 4,93 jaar. Als na installatie en monitoring blijkt dat de afgesproken terugverdientijd niet gehaald gaat worden, dus dat de terugverdientijd hoger is dan 4.93 (zeg 5 jaar), dan is de firma bereid de installatie kosteloos (geld teruggave) terug te nemen.

De offerte is gebaseerd op de verbruiken van de huidige situatie en prijspeil 2017. Het kan zijn dat de verbruiken na de verbouwing (door de komst van het cultuurhuis) anders zijn dan de huidige verbruiken, dit kan de terugverdientijd positief of negatief beïnvloeden.

15. Nieuwbouw gymzaal Reede

Bij het besluit in december 2015 om een krediet ter beschikking te stellen voor het herstellen van de vloer van de gymzaal en het verwijderen van asbest uit de cv-ruimte, is ook geconstateerd dat gelet op leeftijd, staat van het gebouw en het geplande onderhoud (alleen al in 2022 € 211.000) de komende tijd, na overleg met betrokkenen, een besluit over de toekomst van dit gebouw zal moeten worden genomen.

Er is vooronderzoek gedaan naar de vraag of het (behalve ingrijpende renovatie van de gymzaal zelf of nieuwbouw) een optie is om de sporthal van de Dukdalf om te bouwen naar een zaal waar drie sportruimten zijn i.p.v. de huidige twee. Dat blijkt technisch niet mogelijk. Voorlopig wordt uitgegaan van realisatie nieuwbouw per 2021 en voorbereiding in 2020. Het investeringsbedrag wordt op basis van de normen van de onderwijswetgeving en ervaringen geschat op € 1.000.000,-.

16. Vervangen van de douchesystemen t.b.v. sporthal Dukdalf

Het huidige systeem is al jaren oud. De diverse onderdelen zijn niet meer leverbaar door de leverancier. Bij een storing is Dukdalf nu afhankelijk van onderdelen die nog ergens "op de plank" liggen. Dit is een risicovolle situatie. Na het sporten moeten de gebruikers van de sporthal de gelegenheid hebben om te kunnen douchen. Naast het zorgen voor een goede hygiëne bij de sporters, is een goedwerkend douchesysteem ook van belang om legionella te voorkomen in de leidingen. Wekelijks worden de leidingen van de douches gespoeld. Is dit niet meer mogelijk of gedeeltelijk mogelijk door defecte onderdelen, dan ontstaat er gevaar voor legionella in de leidingen.

Voor vervanging dient voor 2018 een bedrag te worden opgenomen van € 75.000,- incl. btw.

Ontwikkelingen met (mogelijk) financiële gevolgen:

Nr.	Omschrijving	Prog.	2018	2019	2020	2021
1.	Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)	5.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
2.	Milieubeheer	7.	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
3.	Huisvesting Streekarchief VPR	5	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
4	Koppeling Zorg-onderwijs	6	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
5	Invoering resultaatbekostiging	6	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
6	Uitvoeringsprogramma binnenstad- en havenvisie	2	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
7	Beleef- en expertisecentrum Circulaire Economie	3	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
	<u>Investerings</u>					
8	Nieuwbouw school obs 't Want	4			P.M.	
9	Dorpshuis	6			P.M.	
10	Groei VSO en SO Maarland	4	P.M.			
11	Personele knelpunten			P.M.	P.M.	P.M.
	Totaal		P.M.	P.M.	P.M.	P.M.

- *minteken is voordeel*

Toelichting

1. Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS)

Op dit moment is er nog geen finale duidelijkheid te geven over de resterende op ons af komende kosten voor de vervolmaking van de PEHS. Duidelijk is wel dat er nog gronden moeten worden verworven (aan de Veckdijk) en dat er nog kosten moeten worden gemaakt voor wat betreft de aanleg van de ecologische duiker onder N218/Groene Kruisweg.

2. Milieubeheer

Op 8 november 2016 is een motie aangenomen dat een beleidsnotitie duurzaamheid moet worden opgesteld. Op 14 februari 2017 heeft het college besloten om deze duurzaamheidsvisie gezamenlijk met de gemeenten op Voorne-Putten op te stellen. Inmiddels is een uitgangspuntennotitie opgesteld. Het is de verwachting dat deze visie na de zomer van dit jaar ter vaststelling wordt aangeboden.

Voor de uitvoering van de duurzaamheidsvisie moet gedacht worden aan de volgende maatregelen met een indicatieve kostenraming:

Wijkacties

In 2016 is er een wijkactie geweest in Rugge in samenwerking met de Woonwijzerwinkel. Er is voorlichting gegeven over het toepassen van duurzame maatregelen die bewoners kunnen nemen in hun woning. Door middel van deze actie hebben diverse huishoudens geïnvesteerd in duurzame toepassingen in hun woning. In 2018 worden 2 wijkacties uitgevoerd in de gemeente Brielle in samenwerking met de Woonwijzerwinkel.

Invoeren ecosmart (afvalscheiding op het stadskantoor)

Op het stadskantoor wordt op dit moment geen afval gescheiden, behalve het papier. Ecosmart van Van Ganssenwinkel houdt in dat er diverse afvalbakken worden geplaatst op de kamers. Het afval wordt gescheiden in papier, plastic, glas en gft. Medewerkers van

Van Gansenwinkel ledigen deze bakken en controleren ook of dit goed wordt gedaan. Aan het eind van het jaar komt er een overzicht van hoeveel er gescheiden is.

Ondersteuning Stimular bij bedrijven

Stimular bezoekt bedrijven om de milieubarometer toe te passen. Met deze milieubarometer wordt inzichtelijk gemaakt waar het bedrijf het meest op kan besparen en welke maatregelen zij kunnen nemen om duurzamer te worden. Ook zal Stimular een vraagbaak zijn voor bedrijven die willen investeren in duurzame ontwikkelingen.

Onderzoek zonnepanelen bij gemeentelijke gebouwen

Er zijn diverse gemeentelijke gebouwen waar mogelijk nog zonnepanelen geplaatst kunnen worden. Met dit budget zal er onderzocht worden bij welke gebouwen dit haalbaar is.

Energiescans huishoudens

In samenwerking met Hellevoetsluis wordt het energieteam van Hellevoetsluis ingezet om energiescans uit te voeren bij huishoudens. Door middel van deze scan wordt inzichtelijk gemaakt welke maatregelen genomen moeten worden om minder energie te verbruiken.

Korte termijn initiatieven duurzaamheidsvisie

Hiermee worden projecten bedoeld die nog inzichtelijk moeten worden door middel van de regionale duurzaamheidsvisie. Dit kan bijvoorbeeld onderzoek zijn naar duurzame initiatieven zoals een zonneweide of het toepassen van biogas.

3. Huisvesting Streekarchief Voorne-Putten en Rozenburg

Door ontwikkelingen rondom de huisvesting van het streekarchief zal er op korte termijn hieromtrent besluitvorming noodzakelijk zijn.

4. Koppeling Zorg- Onderwijs

Er is een wettelijk opdracht om de speelvelden jeugd en onderwijs met elkaar te verbinden en plannen over en weer af te stemmen. De kaders van deze speelvelden zijn nu de stelselwijzigingen Passend Onderwijs en de Jeugdwet. Momenteel is die verbinding vormgegeven door SMW en JGZ op de scholen. Samen met het samenwerkingsverbanden (PO en VO) wordt op dit moment gekeken hoe die aansluitfunctie in de toekomst er uit moet gaan zien. Het is nog onduidelijk welke gevolgen (financieel en praktisch) deze plannen hebben.

5. Invoering Resultaatbekostiging Jeugdhulp

Per 1 januari 2018 wordt er vanuit de GRJR resultaatbekostiging voor de Jeugdhulp ingevoerd. In het voorjaar 2017 worden de bestekken voor de zorgaanbieders gepubliceerd. Daarna zal het proces beginnen met de inschrijvingen en gunningen. Tegelijkertijd moet het lokale veld aangehaakt blijven op de ontwikkelingen en zal lokaal de implementatie plaatsvinden. Dit vraagt met name extra inzet rondom ICT voorzieningen, facturatieprocessen en extra communicatie met aanbieders. Voor de implementatie is voor 2017 een budget van ongeveer € 75.000,- berekend. Er is op dit moment nog geen inzicht in de structurele effecten vanaf 2018.

6. Uitvoeringsprogramma binnenstad- en havenvisie

Bij de op te stellen binnenstad- en havenvisie zal een uitvoeringsprogramma worden gevoegd. In dit programma zullen concrete maatregelen worden opgesomd die van invloed zijn op de versterking van de positie van de binnenstad van Brielle en de haven. De inhoud van dit programma is nu nog onbekend.

7. Beleef- en expertisecentrum Circulaire Economie

Het Safe, Smart and Resilient Mainports (SSRM) wil graag met gemeente Brielle de mogelijkheid verkennen om het Beleef- en Expertisecentrum voor Circulaire Economie (BECCE) te ontwikkelen, in samenwerking met het Scheepvaart- en Transportcollege (STC) Brielle,

en in aansluiting op de ontwikkeling van de Innovatiezone Oostvoorne Meer/Green Economy in de gemeente Westvoorne. Het centrum brengt kennis en expertise bij elkaar, waardoor bedrijven, met name gericht zijn op duurzaamheid, ecologie, circulaire economie/logistiek en de ontwikkeling van aquatische landbouw, worden gestimuleerd om zich te vestigen in de regio/op Voorne-Putten en zelf ook weer bij te dragen aan de kennisontwikkeling en het toegankelijk maken van de wijze waarop binnen de circulaire economie kan worden gewerkt. Hiervoor is budget benodigd waarvan de hoogte op dit moment nog niet is te bepalen.

8. Leefbaarheid visie Zwartewaal – nieuwbouw school obs 't Want

Vanuit de leefbaarheidsvisie Zwartewaal is een uitvoeringsplan gekomen en vastgesteld; 1 van de onderzoeksrichtingen is nieuwbouw van obs 't Want. Voorshands wordt een p.m. geraamd.

9. Leefbaarheid visie Zwartewaal – Dorpshuis

Onderdeel van de leefbaarheidsvisie Zwartewaal is het dorpshuis. In 2017 zal over de toekomst daarvan en de financiële consequenties ervan meer duidelijk worden. Voorshands wordt een p.m. geraamd.

10. Groei VSO en SO Maarland

Onderwijsgroep PRIMO heeft aangegeven dat de school voor VSO en SO in een te krap jasje zit. Op dit moment zijn meer leerlingen dan bij de nieuwbouw aan de Rik bedacht was. De prognoses laten een daling zien de komende jaren; de werkelijk leerlingenaantallen laten echter een stijging zien. Over de vraag voor ruimte uitbreiding wordt overleg gevoerd met het schoolbestuur.

11. Personele knelpunten

Voorgesteld is om in 2018 extra gelden ter beschikking te stellen voor het oplossen van de personele knelpunten binnen de ambtelijke organisatie.

In de jaren 2019 tot en met 2021 zijn eventuele extra uitgaven voor het oplossen van de personele knelpunten, gezien de totstandkoming van de AFO op uiterlijk 1 januari 2019 en de daarbij beoogde efficiëncyslag binnen de nieuwe ambtelijke organisatie, als een P.M. post opgenomen.

Mogelijkheden ter dekking van het tekort van de Kadernota

De thans voorliggende kadernota sluit met een verwacht tekort in alle jaren. Ter dekking van dit tekort zien wij de volgende mogelijkheden:

1. Aanwending reserve beleg 10

In deze nota is het verloop van de reserve beleg 10 opgenomen. Hieruit blijkt dat er nog ruimte is tussen de in de huidige meerjarenraming ingezette bedragen en de in 2015 vastgestelde maximum-inzet per jaar. Inzet tot het maximumbedrag van € 1.250.000 levert de volgende budgetruimte op.

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Huidige stand van zaken incl. mutaties concept-Kadernota	848.423	690.704	628.233	628.233
Beschikking tot maximaal € 1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000
Aanvullende beschikking	-401.577	-559.296	-621.767	-621.767

Met het inzetten van de reserve tot deze maximale bedragen is de reserve op basis van de huidige gegevens toereikend tot en met 2024. Na dat jaar ontstaat een tekort op de begroting van € 1.250.000 (los van andere mutaties).

Saldo Kadernota na maximale of noodzakelijke inzet reserve Beleg 10

Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Tekort Kadernota	864.492	423.717	406.509	462.032
Aanvullende beschikking beleg 10	-401.577	-423.717	-406.509	-462.032
Tekort Kadernota na max. inzet beleg10	462.915	0	0	0

2. Schrappen van gewenst beleid

Het niet kiezen voor één of meer van de onder "Gewenst" opgenomen punten levert een verlaging van het geraamde tekort op tot maximaal het genoemde bedrag.

O Algemeen bestuur

Nr Omschrijving	2018	2019	2020	2021
1 Gebouwen	18.000	0	0	30.000
2 Metropoolregio MRDH	875	875	875	875
3 Beveiligingsplan GBA	-10.016	-10.016	-10.016	-10.016
4 Opbrengst gemeentelijke leges	-15.097	-15.097	-15.097	-15.097
5 Eigen verklaringen	7.500	7.500	7.500	7.500
6 Verkiezingen				22.880
Totaal	1.262	-16.738	-16.738	36.142

- *minteken is voordeel*

Toelichting

1. Gebouwen

Maarland NZ 104, Sloepenloods

Er zijn scheuren in de gevel, vloer en binnenwanden waargenomen. De oorzaak en omvang schadebeeld dient in kaart gebracht te worden. Eventuele herstelwerkwerkzaamheden en herstelkosten zijn daarom nog niet aan te geven. Voor 2018 een budget opnemen van € 5.000 om onderzoek uit te voeren naar de scheurvorming.

Molenstraat 0, Kruithuis

Conform de cyclus dient het buitenschilderwerk weer uitgevoerd te worden. Voor 2018 een bedrag opnemen van € 11.000.

De Rik 28, vm. Bravo

Er zijn een aantal kleine herstellingen die uitgevoerd moeten worden. De vloer in de grote zaal dient gerepareerd te worden, hier zitten gaten in, er dienen binnen kozijnen hersteld te worden en de buitenverlichting dient nagekeken te worden. Het algemeen onderhoud voor 2018 eenmalig verhogen met € 2.000.

De toiletgroepen van het jongeren centrum worden intensief gebruikt. Het sanitair is versleten en dient vervangen te worden. Er zijn veel gescheurde wand- en vloertegels en beschadigingen op het sanitair. Deze tegels zijn gescheurd door het gebruik / ouderdom en door zettingen van het gebouw. Voor 2021 moet er een budget worden opgenomen van € 15.000 voor het renoveren van de toiletgroepen. Bij de renovatie wordt het tegelwerk en het sanitair vervangen.

Conform de cyclus moet in 2021 het buitenschilderwerk uitgevoerd te worden. Hiervoor dient er een bedrag opgenomen te worden van € 4.000. De kozijnen van twee ronde ramen zijn bij de laatste schilderbeurt in 2015 nog hersteld maar dienen bij de volgende beurt in 2021 vervangen te worden. Hiervoor dient een bedrag van € 5.500 per raam te worden opgenomen, dus totaal € 11.000.

2. Metropoolregio MRDH

De bijdrage per inwoner aan de Metropoolregio (MRDH) bedraagt vanaf 2018 na indexering € 2,51 (was € 2,49)

3. Beveiligingsplan GBA

Er wordt niet langer een apart beveiligingsplan GBA opgesteld, maar dit is opgenomen in het gemeente brede informatieveiligheidsplan. De raming is overgeheveld naar de betreffende kostenplaats.

4. Opbrengst gemeenteleges

Gelet op de opbrengsten in voorgaande jaren kan deze raming worden verhoogd met €15.097,- naar €200.000,-. Deze raming bevat zowel de leges burgerzaken als de leges op vergunning uitgifte.

5. Eigen verklaringen

De aanschaf van formulieren voor eigen verklaringen, e.d. werden tot nu toe rechtstreeks t.l.v. de legesopbrengst geboekt. Het verdient administratief de voorkeur hier een aparte post voor op te nemen.

6. Verkiezingen

Volgens schema zullen er in 2021 weer verkiezingen voor de Tweede Kamer worden gehouden.

1 Openbare orde en veiligheid

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1	integrale veiligheidsmonitor	-5.500		-5.500	
2					
	Totaal	-5.500	0	-5.500	0

- *minteken is voordeel*

Toelichting

1. Integrale veiligheidsmonitor

De raming voor de veiligheidsmonitor kan gelet op de werkelijke kosten worden verlaagd (raming was € 8.000).

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Wegen buiten de bebouwde kom	1.754	1.754	1.753	4.609
2.	Gladheidbestrijding	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
3.	Algemeen onderhoud	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
4.	Kapitaallasten overige voorzieningen wegen	22.900	22.395	21.890	9.340
5.	Recreatieve havens	9.520	9.520	9.520	9.520
Totaal		20.174	19.669	19.163	9.469

Toelichting

1. Wegen buiten de bebouwde kom

Een aantal wegen buiten de bebouwde kom is in beheer en onderhoud bij het Waterschap Hollandse Delta. De bijdrage aan het waterschap wordt jaarlijks verhoogd met een in de septembercirculaire, over de uitkering uit het Gemeentefonds, bekend gemaakt indexpercentage. De hogere lasten betreffen de verwachte prijsindex over 2018.

2. Gladheidbestrijding

De kosten voor de gladheidbestrijding betreffen vooral de aankoop van zand en zout. Het jaar 2011 was het laatste jaar dat het budget volledig nodig was; het budget kan structureel verlaagd worden met € 10.000.

3. Algemeen onderhoud

De kosten voor het algemeen onderhoud betreffen vooral de aankoop hekwerken en banken in de buitenruimte. Het jaar 2012 was het laatste jaar dat het budget volledig nodig was; het budget kan structureel verlaagd worden met € 4.000.

4. Kapitaallasten overige voorzieningen wegen

De hogere kapitaallasten betreffen voornamelijk de ontsluiting van het Waterravelijn. Op 13 december 2016 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de aanleg van een brug en de aansluiting van de entree op de bestaande routes.

5. Recreatieve havens

Met ingang van 1 januari 2017 wordt de gemeentelijke haven niet meer verhuurd maar met ondersteuning van de havendienst van de gemeente Hellevoetsluis, door de gemeente zelf geëxploiteerd. In de vergadering van 31-1-2017 heeft de commissie Grondgebied besloten om de raad positief te adviseren over de haven(geld)verordening 2017 en de financiële gevolgen. De lasten, exclusief kapitaallasten, stijgen met € 84.520 en de baten met €75.000.

3 Economische zaken

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-5.288	-5.288	-5.288	-5.288
2.	Economische promotie	37.500	37.500	37.500	37.500
Totaal		32.212	32.212	32.212	32.212

Toelichting

1. Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De huur voor het perceel grond tussen het voedingskanaal, de Plas van Heenvliet en de Kanaaldijk West (bekend als de Rijksdriehoek) is aangepast conform de overeengekomen jaarlijkse indexering en de verwachte indexering voor 2018. Verhoging ad € 2.000.

De opbrengst retributies is met € 1.580 verhoogd in verband met een recht van opstal voor een bedrijfsmatige rioolleiding op grond van de gemeente.

Per 31 december 2015 is het contract voor het schoonmaken van het gebied rondom de Plas van Heenvliet beëindigd. De verlaging van het uitgavenbudget met € 4.650 was nog niet in de meerjarenraming meegenomen.

2. Economische promotie

In de collegevergadering van 26 april 2016 is akkoord gegaan met de structurele financiering van het Regionaal Stimuleringsfonds ad € 37.500. Ter dekking is het subsidiebudget voor openlucht recreatie met eenzelfde bedrag verlaagd.

Zie ook de toelichting bij programma 5 onderdeel openlucht recreatie.

4 Onderwijs

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Gymnastiekonderwijs OBO	3.000	3.000	3.000	3.000
2.	Gymnastiekonderwijs BVO	7.000	7.000	7.000	7.000
3.	Huisvesting OVO (OZB)	26.945	26.945	26.945	26.945
4.	Huisvesting OVO (opstalverzekering)	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Totaal		26.945	26.945	26.945	26.945

Toelichting

1. Gymnastiekonderwijs Openbaar Basisonderwijs

Gelet op het gebruik in 2015 en 2016 dient de post voor zaalhuur met € 3.000,- te worden verhoogd. Zie ook toelichting Programma 5, punt 3.

2. Gymnastiekonderwijs Bijzonder Voortgezet Onderwijs

Gelet op het gebruik in 2015 en 2016 dient de post voor zaalhuur met € 7.000,- te worden verhoogd. Zie ook toelichting Programma 5, punt 3.

3. Huisvesting Openbaar Voorgezet Onderwijs (OZB)

De raming dient te worden aangepast aan de meest recente WOZ-waarde. De OZB lasten worden gedekt uit de Reserve onderwijshuisvesting.

4. Huisvesting Openbaar Voorgezet Onderwijs (opstalverzekering)

De ramingen zijn aangepast aan de premienota over 2016. De verzekeringslasten worden gedekt uit de Reserve onderwijshuisvesting.

5 Cultuur en recreatie

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Openbaar groen	179.328	179.328	179.328	179.328
2.	Openlucht recreatie	-31.500	-31.500	-31.500	-31.500
3.	Dukdalf- opbrengst schoolgym	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
4.	Dukdalf- taakstelling	38.466	38.466	38.466	38.466
4.	Gymzaal Reede-energielasten	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
4.	Dukdalf – glasverzekering	-3.366	-3.366	-3.366	-3.366
5	Gebouw tennisaccommodatie				25.000
6	Pupillenveld groot onderhoud			-2.556	
7	Douches/kleedkamers voetbal			18.100	
8	Vervangingen Bres theater		-4.840		15.785
9	Herstraten achterzijde Dukdalf				7.000
10	NEN 3140 inspectie Dukdalf				6.500
11	Binnenschilderwerk gym Tromp				8.500
12	Binnenschilderwerk Bres				15.000
13	Cultuurhuis/Bibliotheek op school	-33.000	-33.000	-33.000	-33.000
14	Aanpassing Kunst- en Cultuurbeleid	P.M.	P.M.	P.M.	P.M.
	<u>Investeringen</u>				
15.	Versnipperaar openbaar groen	0	450	435	420
16	Elektrolyse zwembad 2021 € 75.000				
	Totaal	134.928	130.538	150.907	213.133

Toelichting

1. Openbaar groen

Op 29 november 2016 heeft de commissie bestuurlijke zaken en middelen positief geadviseerd over het proces verbaal van de aanbesteding onderhoud openbaar groen en de hiermee verband houdende hogere kosten ad € 185.300. Hiervan wordt € 178.100 verantwoord op openbaar groen en gedekt worden via een beschikking over de reserve openbaar groen. Zie ook de toelichting bij programma 7 onderdeel begraafplaatsen.

Het bedrag van niet meer te vervullen vacatures, dat toegevoegd wordt aan onderhoud plantsoenen is in 2016 structureel verhoogd met € 1.228.

2. Openlucht recreatie

Op 14 maart 2017 heeft de commissie bestuurlijke zaken en middelen positief geadviseerd over de uitbreiding van sanitaire voorzieningen tijdens evenementen. De structurele kosten hiervan bedragen € 6.000.

In de collegevergadering van 26 april 2016 is akkoord gegaan met de structurele financiering van het Regionaal Stimuleringsfonds. Ter dekking is het subsidiebudget voor openlucht recreatie met eenzelfde bedrag ad € 37.500 verlaagd.
Zie ook de toelichting bij programma 3; economische promotie.

3. Dukdalf-opbrengst schoolgym

Gelet op het gebruik in 2015 en 2016 kan de opbrengst voor zaalhuur met € 10.000,- worden verhoogd.

4. Gymzaal Reede –energielasten/Dukdalf -glasverzekering

Sportcomplex Dukdalf heeft twee bezuinigingstaakstellingen gekregen aan de uitgavenkant: vanaf 2012 € 50.000 en vanaf 2017 € 25.000 daarenboven. Het is gelukt een bedrag van € 45.000 structureel te bezuinigen. Verdere bezuinigingen kunnen niet zonder gevolgen voor de exploitatie blijven, m.n. op de aspecten schoon, heel en veilig, reden om de genoemde bezuinigingstaakstellingen te maximaliseren op € 45.000.

Verder kan gelet op het verbruik en de lasten in 2015 en 2016 de raming met € 5.000,- worden verlaagd. De premie voor de glasverzekering is opgenomen in de opstalverzekering, waardoor de separate raming van € 3.366,- kan vervallen.

5. Schilderwerk gebouw tennisaccommodatie

Conform het Meerjaren Onderhouds Programma (MOP) dient in 2021 buitenschilderwerk te worden uitgevoerd (€ 25.000,-).

6. Groot onderhoud pupillenveld

Het eenmalig bedrag voor 2019 van € 2.556,- is per abuis ook in 2020 opgenomen in de meerjarenbegroting 2017-2020.

7. Onderhoudswerkzaamheden douches/kleedkamers voetbalaccommodatie

Door de Stichting Sportcomplex Geuzenpark zijn een aantal onderhoudszaken aangekaart die niet tot het regulier onderhoud van de stichting behoren. Dit betreft:

Beschadigde en loszittende afzuigroosters douches

Deze roosters zijn door intensief gebruik door de gebruikers/bezoekers van het complex beschadigd. De roosters zitten in het plafond weggewerkt en kunnen niet meer gerepareerd worden. De roosters dienen vervangen te worden voor vergelijkbaar een product. De werkzaamheden worden voorzien voor 2020 en begroot op € 9.000,-.

Schimmel in de kitvoegen van de douches

De kitvoegen zijn beschimmeld, met name de liggende voegen. Dit komt mede door de hoeveelheid vocht tijdens het douchen en spoelen i.v.m. legionella. Daarnaast heeft lange tijd de afzuiging uitgestaan/niet gewerkt waardoor de voegen erg lang nat bleven. Het staat niet fris maar kan in principe geen kwaad. Voorgesteld wordt ook deze werkzaamheden in 2020 uit te voeren. Raming € 5.600,-.

Beschadigde en kapotte wandtegels

Als gevolg van de vele schoonmaakwerkzaamheden zijn een aantal tegels stuk gegaan. Tijdens het lossnijden van de beschimmelde kitvoegen zal loszittend tegelwerk mee komen. Voorstel is dan ook de herstelwerkzaamheden gelijktijdig met het herstel van het kitwerk uit te voeren. Raming € 3.500,-.

8. Vervangingen Bres theater

Op basis van de meerjarenbegroting van het theater dient in 2021 rekening te worden gehouden met vervanging van beeldapparatuur, toneel- en geluidstechniek voor een totaalbedrag van € 15.785,-. Door een noodgedwongen (eerdere) vervanging van de beamer in 2017, kan de geplande vervanging in 2019 vervallen.

9. Algemeen onderhoud Dukdalf

Conform het Meerjaren Onderhouds Programma (MOP) dient het straatwerk aan de achterzijde van het gebouw herstraat te worden. Hiervoor dient in 2021 een bedrag van € 7.000,- te worden opgenomen.

10. NEN inspectie Dukdalf

De NEN 3140 inspectie is uitgevoerd in 2016, Conform de cyclus van 5 jaar dient in 2021 deze veiligheidsinspectie wederom uitgevoerd te worden. Raming € 6.500,-. Dit bedrag betreft de inspectie en uit te voeren herstellingen n.a.v. de inspectie.

11. Binnenschilderwerk gymzaal Tromp

Het binnenschilderwerk van het houtwerk en sauswerk van de wanden dient conform het mop uitgevoerd te worden. Opnemen voor 2021 post binnenschilderwerk € 8.500,-.

12. Binnenschilderwerk Bres

Het binnenschilderwerk van de buitenkozijnen dient uitgevoerd te worden. Voor 2021 een post opnemen van € 15.000,-.

13. Cultuurhuis en Bibliotheek op school

Op 13 december 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met de realisatie van een Cultuurhuis en de invoering van bibliotheek op school op vier locaties. Het effect op de gemeentelijke begroting is voorlopig ingeschat op een voordeel van ruim € 33.000,-.

14. Aanpassing Kunst- en Cultuurbeleid

In 2017 is een onderzoek gestart naar het kunst en cultuurbeleid. Naar verwachting wordt dat in het 3e kwartaal 2017 afgerond. Mogelijk worden daar budgetverhogende voorstellen gedaan. Voorshands worden die vanaf 2018 p.m. geraamd.

Investeringen

15. Versnipperaar openbaar groen

In de begroting 2017-2020 was al aangegeven dat het de verwachting is dat de versnipperaar voor het openbaar groen in 2018 vervangen moet worden. Door de strengere veiligheidseisen en de inflatie zal het investeringsbedrag uitkomen op € 33.000 in plaats van € 30.000.

16. Elektrolyse zwembad

De elektrolyse is in 2006 vervangen. Deze installatie zorgt mede voor een goede kwaliteit van het zwembadwater door de toevoeging van het chloor. De installatie heeft een levensduur van 15 jaar, zonder deze apparatuur kan de kwaliteit van het zwembadwater niet gegarandeerd worden. Voor 2021 een bedrag opnemen van € 75.000,- dit betreft een nieuwe installatie inclusief buffervat.

6 Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Nr	Omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Woningaanpassingen	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
2.	Bijdrage GR Jeugdhulp	SD -41.000	-41.000	-41.000	-41.000
3.	Clientervaringsonderzoek Jeugd	4.303	4.303	4.303	4.303
4.	Vrijwilligersavond	5.000	5.000	5.000	5.000
5.	Vervoerskosten Jeugd-GGZ	SD 10.000	10.000	10.000	10.000
6.	Uitgaven inkomensvoorzieningen	225.420	225.420	225.420	225.420
	Rijksbijdrage inkomensvoorzieningen	-140.661	-140.661	-140.661	-140.661
7.	Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)	40.000	40.000	40.000	40.000
8.	Huisvesting CJG en gebiedsteam	0	0	0	0
9.	Mantelzorgondersteuning	2.833	2.833	2.833	2.833
10.	Parketvloer Dijckhuis	4.500			4.500
11.	Vervangen accu's Dijckhuis			1.000	5.500
12.	Bergruimte speeltoestellen Dijckhuis	10.000			
13.	Overige kosten vreemdelingen	2.000	2.000	2.000	2.000
14.	Schoolmaatschappelijk werk	3.046	3.046	3.046	3.046
15.	Clientondersteuning	SD -10.830	-10.830	-10.830	-10.830
16.	Bijzondere bijstand	52.300	52.300	52.300	52.300
17.	Groepsbegeleiding/dagbesteding	SD 80.000	80.000	80.000	80.000
18.	Maatwerkvoorzieningen Wmo	SD -10.000	-10.000	-10.000	-10.000
19.	Maatwerkvoorzieningen Jeugd	SD -10.000	-10.000	-10.000	-10.000
20.	SISA(ICT)	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal		184.911	170.411	171.411	180.411

Toelichting

Algemene toelichting sociaal domein

In de derde kolom van de tabel is aangegeven welke budgetten betrekking hebben op het sociaal domein (SD). In het Overzicht algemene dekkingsmiddelen (pagina 40) is een correctie opgenomen op de storting in de reserve Beleg 10 voor het geraamde overschot op het sociaal domein van €18.170,-. Met de 1e wijziging op de Programmabegroting 2017-2020 is het overschot op het sociaal domein gestort in deze reserve.

1. Woningaanpassingen

Gezien de uitgaven over 2014 t/m 2016 kan deze post worden verlaagd. Wel moet hierbij worden opgemerkt dat dat deze post lastig te ramen is. Eén of meer "dure" woningaanpassingen kunnen het jaarlijks budget flink beïnvloeden, zodat mogelijk incidenteel de raming weer verhoogd zal moeten worden.

2. GR Jeugdhulp Rijnmond

De GRJR constateert een aantal knelpunten in de huidige begroting, de belangrijkste zijn:

- Toename van de vraag naar crisishulp;
- Toenemende druk op residentiële voorzieningen en specialistisch ambulante aanbod, waardoor de noodzaak bestaat de bezuiniging in 2017 te matigen (bekostiging vanaf 2018 binnen de begroting);
- Toenemende vraag naar pleegzorg, maar nog onvoldoende afbouw binnen de residentiële voorzieningen om deze extra inzet te kunnen bekostigen;
- Toenemende vraag naar intramurale hulp voor Jeugd met een Beperking (JmB), mede gezien druk vanuit de Wet Langdurige Zorg;
- Toenemend aantal meldingen en onderzoeken bij Veilig Thuis Rotterdam Rijnmond (VTRR);
- Binnen de begroting van de GR jeugdhulp Rijnmond is onvoldoende ruimte om eventuele onvoorziene kosten te dekken.

De begroting 2017 van de GR Jeugdhulp Rijnmond wordt met € 8.837.000 verhoogd. Van dit bedrag is € 715.000 structureel, aangezien dit een toevoeging aan het gemeentefonds betreft waarvan de lasten in de GR zijn geland en de baten in de lokale begrotingen. Voor Brielle betekent dit een verhoging van € 5.434,- per jaar. Uit de meest recente berekening blijkt echter dat door de vlaktaksberekening de gemeentelijke inleg voor 2018 t.o.v. 2017 per saldo met € 41.000,- wordt verlaagd.

3. Client ervaringsonderzoek Jeugd

Naast een benchmark Wmo dient o.b.v. de Jeugdwet ook jaarlijks een Client ervaringsonderzoek te worden verricht. De kosten hiervoor zijn nog niet structureel in de begroting opgenomen.

4. Kosten vrijwilligersavond

De kosten voor deze avond blijken hoger te zijn dan geraamd. Dat heeft o.a. te maken met de belangstelling ervoor en de programmering. Gelet op het belang dat eraan wordt gehecht, wordt voorgesteld het budget te verhogen met € 5.000.

5. Vervoerskosten Jeugd-GGZ

Sinds 2016 zijn de gemeenten financieel verantwoordelijk voor vervoerskosten t.b.v. Jeugd GGZ. Gelet op de uitgaven in 2016 zijn de kosten hiervoor te laag ingeschat.

6. Bijstand en inkomensvoorzieningen

Op basis van de begroting GR WIZ dient het budget uitkeringslasten voor 2017 met €225.420,- te worden verhoogd. Dit is gebaseerd op gemiddeld 246 uitkeringen (WWB/IOAW) en een stijging van 2% conform de prognose van het Centraal Plan Bureau. De rijksbijdrage voor 2017 ligt € 140.661,- hoger dan geraamd. Het is echter nog niet duidelijk in hoeverre de verdere stijging worden gecompenseerd door een hogere rijksbijdrage.

7. Huishoudelijke hulp toelage

In de commissie Samenleving van 19 december 2016 is besloten de regeling Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) voort te zetten en hiervoor een budget van € 35.000,- beschikbaar te stellen. Het gebruik van de regeling is na tariefsaanpassing per 2017 duidelijk toegenomen en voorziet in een behoefte. Het structureel beschikbaar gestelde budget is hierdoor onvoldoende. Gebaseerd op 85 gebruikers, een kostprijs voor de gemeente per

uur van € 23,50 verminderd met een eigen bijdrage van € 5/uur en gemiddeld 24 uur per cliënt per jaar, dient het budget met € 5.000,- te worden verhoogd.

8. Huisvesting CJG en gebiedsteam

De huidige huisvesting van het CJG en het gebiedsteam in het kindzorgcentrum is te krap. Het succes van de opzet -alle professionals rond het kind bij elkaar- levert door het groeiend aantal gebruikers twee problemen op: te weinig werkplekken en te weinig vergaderruimte. Een mogelijke oplossing is het gaan gebruiken van de twee door de gemeente voor 7,5 jaar in het kzc gehuurde lokalen (t/m 2021), zodra het onderwijs die niet meer nodig is (naar verwachting per 1-8-2018) en de huurtermijn te verlengen. De daarmee samenhangende kosten (€ 48.500,- per jaar huur en € 5.000,- aan servicekosten c.a.) lopen dan structureel door na 2021.

9. Mantelzorgondersteuning

In 2015 is de beleidsnota mantelzorg vastgesteld. Belangrijke doelstellingen zijn het vinden, verbinden, versterken en verlichten van mantelzorgers. In dit kader kreeg MEE ZHE in 2016 voor het eerst €25.000 subsidie voor de ondersteuning (individueel en collectief) van mantelzorgers en voor het organiseren van vrijwilligers die, als vorm van respijtzorg, ingezet kunnen worden. Voor deze taken heeft MEE voor 2017 een iets hoger bedrag aangevraagd, te weten €26.360. Dit komt neer op een inzet van 20 uur extra. Dit bedrag is toegekend, waardoor de bestaande raming met € 2.833,- dient te worden verhoogd.

10. Parketvloer Dijckhuis

Conform het mop dient de toplaag van de parketvloer elke 3 jaar behandeld te worden. Dit is in 2015 voor het laatst uitgevoerd. Voor 2018 en 2021 dient er een bedrag van € 4.500,- opgenomen te worden.

11. Vervangen accu's noodverlichting Dijckhuis

Conform het mop dienen de accu's van de noodverlichting elke 5 jaar vervangen te worden. De accu's van de gymzaal zijn vervangen in 2015 en dienen in 2020 opnieuw vervangen te worden (€ 1.000,-). De accu's van de overige ruimtes zijn vervangen in 2016 en dienen in 2021 opnieuw vervangen te worden (€ 5.500,-).

12. Bergruimte speeltoestellen Dijckhuis

De ruimte van de speeltoestellen is te klein voor de hoeveelheid materiaal. Er dient een extra bergruimte gemaakt te worden door het opofferen van de scheidsrechtterruimte. Hiervoor dient er een doorgang naar de zaal gemaakt te worden en dient de ruimte (Wand en vloer) aangepast te worden. De geraamde kosten voor deze aanpassingen bedragen € 10.000,-.

13. Overige kosten vreemdelingen

Regelmatig zijn er (kleinere) uitgaven voor de huisvesting van statushouders (inrichting, e.d.). Gelet op de uitgaven in de voorgaande jaren wordt voorgesteld hier een raming van € 2.000 voor op te nemen.

14. Schoolmaatschappelijk werk

Als gevolg van een andere wijze van tariefstelling en regionale verdeling dient deze post structureel met € 3.046,- te worden verhoogd.

15. Clientondersteuning

Gelet op de nieuwe afspraken met Mee kan de raming voor cliëntondersteuning met € 10.830 worden verlaagd.

16. Bijzondere bijstand

Gelet op de uitgaven in 2016 is in de begroting WIZ 2017 een verhoging van de raming voor bijzondere bijstand van € 30.900,- opgenomen. Verder wordt rekening gehouden met een lagere ontvangst aan leenbijstand van € 21.400,-.

17. Groepsbegeleiding/dagbesteding

Voor 2015 en 2016 zijn de ramingen opgesteld zonder ervaringscijfers. Geraamd was jaarlijks € 315.000 (begeleiding groep, begeleiding individueel, kortdurend verblijf en vervoer dagbesteding). Dit bedrag stond ook voor 2017 geraamd. Uit de productiecijfers over 2016 blijkt dat er voor begeleiding in natura (individueel en groep) € 394.596 is uitgegeven. Vandaar dat € 80.000 wordt bij geraamd. Daarnaast heeft er een verschuiving plaats gevonden van pgb naar zorg in natura.

De raming voor het pgb wordt met € 20.000 verminderd.

18. Maatwerkvoorzieningen Wmo

Op basis van de realisatie 2015/2016 kunnen de ramingen van een aantal onderdelen worden verlaagd: Persoonlijke verzorging natura (€ 5.000,-), PGB-individuele begeleiding (€ 10.000,-) en PGB-persoonlijke verzorging (€ 10.000,-). Wel worden er nieuwe lasten voor respijtzorg voorzien (€ 15.000,-).

19. Maatwerkvoorzieningen Jeugd

Op basis van de realisatie 2015/2016 kan de raming voor PGB Jeugd met € 25.000,- verlaagd. Maar ook voor jeugd worden er nieuwe lasten voor respijtzorg voorzien (€ 15.000)

20. SISA(ICT)

Gelet op de kosten in 2016 en 2017 dient de raming voor het applicatie- en systeembeheer van het signaleringssysteem SISA met € 2.000,- te worden verhoogd.

7 Volksgezondheid en milieu

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Riolering	28.920	27.270	25.621	20.450
1.	Egalisatiereserve rioolheffing	-28.920	-27.270	-12.367	-7.196
2.	Afval	1.489	1.490	1.490	-3.988
2.	Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	-1.489	-13.793	-13.793	-8.315
3.	Milieubeheer	4.345	4.345	4.345	4.345
4.	Begraafplaatsen	7.200	7.200	7.200	7.200
5	Nota lokaal gezondheidsbeleid	5.000	5.000	5.000	5.000
	<u>Investerings</u>				
6.	Vervangingsinvesteringen riolering 2019	0	0	-13.254	-13.254
7.	Afkoppelen riolering 2021	0	0	0	0
8.	Vervangingsinvesteringen riolering 2021	0	0	0	0
9.	Vervangen perscontainer zwerfafval	0	4.533	4.533	4.533
10.	Vervangen perscontainer restafval	0	3.885	3.885	3.885
11.	Vervangen perscontainer OPK	0	3.885	3.885	3.885
12.	Ondergrondse afvalstromen 2021	0	0	0	0
	Totaal	16.545	16.545	16.545	16.545

Toelichting

1. Riolering

In december 2016 is het nieuwe GRP 2017-2021 door de raad vastgesteld en in gebruik genomen. De hogere kosten in het GRP 2017-2021 komen vooral voort uit de hogere kosten m.b.t. de investeringen en dan met name ten aanzien van de renovatie- en vervangingskosten. Om de bestaande riolering in een realistische vervangingscyclus te laten lopen, die niet meer bedraagt dan 60 jaar, dient er in Brielle 1,35 km. vervangen of gerenoveerd te worden. De strategie hierin is om zoveel mogelijk te renoveren, waardoor met de huidige technieken dezelfde levensduur kan worden bereikt. Ook zijn er voor planvorming extra kosten opgenomen. Een grote kostenpost hierin is het maken van een modelmatige hydraulische toetsing (BRP) welke 1 keer in de 10 jaar wordt uitgevoerd. De vervangingsinvesteringen worden grotendeels gedekt door de gevormde voorziening

voor riolering; de hogere exploitatiekosten worden gedekt door een hogere beschikking over de egalisatiereserve rioolheffing.

2. Afval

De hogere lasten betreffen vooral de verwerkingskosten van het restafval. Hiertegenover staat een hogere opbrengst afvalstoffenheffing. Door alle nieuwbouw(plannen) kan bij meer huishoudens afvalstoffenheffing in rekening gebracht worden. Het saldo tussen de baten en de lasten wordt verrekend met de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.

3. Milieubeheer

Op 31 januari 2017 is de commissie grondgebied geïnformeerd over het werkplan 2017 van de DCMR. De werkzaamheden voor de bodemkwaliteitskaart en de energie-audit bij grote ondernemingen zijn ondergebracht in het werkplan. Ter dekking worden ook het budget voor de bodemkwaliteitskaart ad € 3.090 en de via de algemene uitkering van het gemeentefonds ontvangen € 4.035 toegevoegd aan het budget voor het werkplan.

4. Begraafplaatsen

Op 29 november 2016 heeft de commissie bestuurlijke zaken en middelen positief geadviseerd over het proces verbaal van de aanbesteding onderhoud openbaar groen en de hiermee verband houdende hogere kosten ad € 185.300. Hiervan wordt € 178.100 verantwoord op openbaar groen en gedekt worden via een beschikking over de reserve openbaar groen en € 7.200 op begraafplaatsen. Zie ook de toelichting bij programma 5 onderdeel openbaar groen.

5. Nota lokaal gezondheidsbeleid

Bij de vaststelling van de nieuwe nota is besloten het bedrag van € 5.000,- wat voorgaande jaren steeds incidenteel aan het budget voor alcohol en drugpreventie op de scholen is toegevoegd, structureel in de begroting op te nemen.

Investerings

6. Vervangingsinvesteringen riolering 2019

De totale investeringen voor de riolering in 2019 bedragen € 509.500. Hiervan wordt € 100.000 besteed aan relinen en € 409.500 aan vervangingsinvesteringen. Van de vervangingsinvesteringen wordt € 328.213 gedekt door de voorziening riolering zodat € 81.287 over blijft. Dit laatste bedrag wordt afgeschreven in 30 jaar.

In de begroting 2017-2020 was de verwachting dat € 285.041 afgeschreven zou worden in 30 jaar.

7. Afkoppelen riolering 2021

De totale investeringen voor de riolering in 2021 bedragen € 509.500. Hiervan wordt € 100.000 besteed aan relinen Dit laatste bedrag wordt met ingang van 2022 afgeschreven in 30 jaar.

8. Vervangingsinvesteringen riolering 2021

De totale investeringen voor de riolering bedragen € 509.500. Hiervan wordt € 100.000 besteed aan relinen en € 409.500 aan vervangingsinvesteringen. De voorziening riolering bedraagt nihil zodat de totale € 409.500 met ingang van 2022 wordt afgeschreven in 30 jaar.

9. Vervangen perscontainer zwerfafval

Op de stadswerf staat in de milieustraat de in 2010 aangeschafte gereviseerde perscontainer voor het zwerfafval. Alle perscontainers kennen een afschrijvingstermijn van 10

jaar, maar deze gereviseerde container gaat die termijn net niet halen. Tijdens het onderhoud en de periodieke keuring is gebleken dat deze door zeer intensief gebruik in 2018 aan vervanging toe is. De vervangingskosten zijn begroot op € 30.000. Ook de restant boekwaarde van de oude container zal in 2018 via een extra afschrijving als last genomen worden.

10. Vervangen perscontainer restafval

Op de stadswerf staat in de milieustraat de in 2005 aangeschafte perscontainer voor het restafval. Tijdens het onderhoud en de periodieke keuring is gebleken dat deze door intensief gebruik en corroderend afval in 2018 aan vervanging toe is. De vervangingskosten zijn begroot op € 35.000.

11. Vervangen perscontainer OPK

Op de stadswerf staat in de milieustraat de in 2003 aangeschafte perscontainer voor het oud papier en karton. Tijdens het onderhoud en de periodieke keuring is gebleken dat deze door zeer intensief gebruik in 2018 aan vervanging toe is. De vervangingskosten zijn begroot op € 30.000.

12. Ondergrondse afvalstromen 2021

De ondergrondse containers zijn voorzien van een mechanische veiligheidsvloer die moet voorkomen dat bij ledigen van de containers personen in de betonnen put kunnen vallen. Naar aanleiding van een inspectie van een aantal ondergrondse containers is aangegeven dat verwacht moet worden dat de veiligheidsvloeren van de oudste containers de komende jaren preventief vervangen moeten worden. Het betreft ca. 90 ondergrondse containers. Hiervoor is vanaf 2014 € 25.000 in de begroting opgenomen (ca. 14 veiligheidsvloeren per jaar)

8

Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Woningexploitatie	0	20.000	0	0
Totaal		0	20.000	0	0

Toelichting

1. Woningexploitatie

Conform de onderhoudscyclus moeten in 2019 de cv-ketels van de volgende 4 woningen vervangen elk voor een bedrag van € 5.000 incl. BTW:

Kaaistraat 29

Raas 1

Rozemarijnstraat 40

Rozemarijnstraat 44

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Nr	omschrijving	2018	2019	2020	2021
1.	Dividend energiebedrijf	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
2.	Dividend waterleidingbedrijf	40.000	40.000	40.000	40.000
3.	Organisatieontwikkeling	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
4.	Algemene uitkering gemeentefonds	-49.193	-123.371	-143.317	-199.081
5.	Verlaging van de storting reserve Beleg 10 mutaties bestaand beleid sociaal domein	-18.170	-18.170	-18.170	-18.170
6.	Beschikking reserve huisvesting onderwijs	-16.945	-16.945	-16.945	-16.945
7.	Beschikking reserve onderhoud groen	-185.300	-185.300	-185.300	-185.300
Totaal		-284.608	-358.786	-378.732	-434.496

- *minteken is voordeel*

Toelichting

1. Dividend energiebedrijf

De aandelen van de N.V. Eneco geven jaarlijks een dividend over het afgelopen jaar. Alhoewel het dividend jaarlijks fluctueert en geen zekerheid over de toekomst biedt, draagt het uitgekeerde dividend sinds 2012 ruim meer dan het geraamde dividend. Voorzichtigheidshalve wordt het verwachte dividend met € 40.000 verhoogd.

2. Dividend waterleidingbedrijf

De aandelen van de N.V. Gemeenschappelijk Bezit Evides geven jaarlijks een interim dividend over het huidige jaar en een afrekening over het voorgaande jaar. Sinds 2012 is dit dividend aan het dalen. In 2016 is € 177.941 ontvangen terwijl € 220.000 geraamd was; ca. € 40.000 lager.

3. Organisatieontwikkeling

Het budget voor organisatieontwikkeling ad € 80.000 dient te worden verlaagd i.v.m. meerkosten op het terrein van de informatieveiligheid (€5.000,-) en website (€ 10.000,-). Deze ramingen worden vermeld na de wijziging van de BBV in het overzicht Overhead (pagina 42).

4. Algemene uitkering gemeentefonds

Wijziging van de maatstaven heeft invloed op de hoogte van de algemene uitkering. Op dit moment is er nog geen meicirculaire 2017. Hieronder vindt u een overzicht van de maatstaven die gewijzigd zijn t.o.v. de vorige circulaire met de bijbehorende financiële consequenties. De maatstaven zijn gebaseerd op de betaalspecificatie 2017-03, gegevens uit het GBA en de huidige woningbouwplanning.

2018

Maatstaf	Mutaties in aantallen	Effect op de uitkering
8a Bijstandsontvangers	8	24.757,04
3a Eén-ouder-huishoudens	7	2.128,83
2 Inwoners	-3	-669,88
4 Inwoners: jongeren < 20 jaar	3	1.062,50
5 Inwoners: ouderen > 64 jaar	-111	-12.903,22
5a Inwoners: ouderen > 74 en < 85 jaar	-35	-1.341,38
7c Lage inkomens (drempel)	-2,8	-1.877,90
12 Minderheden	35	16.370,91
11a Uitkeringsontvangers	-13	-1.626,02
3b Huishoudens	-13	-1.717,50
3c Eenpersoonshuishoudens	-11	-347,06
15b Extra groei leerlingen VO	-7,6	-2.447,33
13 Klantenpotentieel lokaal	170	9.729,44
14 Klantenpotentieel regionaal	30	979,37
15e Leerlingen VO	25,6	13.847,81
15d Leerlingen (V)SO	13,84	4.663,23
38 Bedrijfsvestigingen	76	8.386,36
34 Oeverlengte * bodemfactor gemeente	11,7	200,2
35a Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	161,31	1.370,72
32b Omgevingsadressendichtheid	23,63	2.472,81
23 Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	-3,48	-7.747,05
21 Oppervlakte bebouwing	-3	-2.607,94
23a Oppervlakte bebouwing buitengebied	-3	-8.482,05
16 Oppervlakte land	1	60,11
18 Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	1,17	45,93
24b Woonruimten	28	2.352,24
25b Woonruimten* bodemfactor woonkernen	34,16	2.533,08
Subtotaal	423,54	49.193,26

5. Storting reserve Beleg 10

De mutaties opgenomen op Programma 6 voor het sociaal domein kunnen worden gedekt door de storting van het geraamde overschot sociaal domein in de reserve Beleg 10 te verlagen.

6. Beschikking reserve huisvesting onderwijs

De mutaties opgenomen op Programma 4 onder punt 3 en 4 worden gedekt door de reserve huisvesting onderwijs.

Overzicht Overhead

Nr	Omschrijving	2018	2019	2020	2021
Bestuursondersteuning					
1.	Uitgaven security officer	5.000	5.000	5.000	5.000
Personeelskosten					
2.	Salarissen	370.000	302.000	302.000	302.000
3.	Korting op premie WIA 62+ vervalt	6.000	6.000	6.000	6.000
4.	Personeelskosten website c.a.	10.000	10.000	10.000	10.000
Huisvesting binnendienst					
5.	Kosten beveiliging	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal		393.000	325.000	325.000	325.000

- *minteken is voordeel*

Toelichting

Bestuursondersteuning

1. Uitgaven security officer

De kosten voor de security officer dienen met € 5.000 te worden verhoogd. Deze kosten worden gedekt vanuit de post organisatieontwikkeling uit het programma overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Personeelskosten

2. Salarissen van het huidige personeel

Voor 2018 wordt rekening gehouden met een verwachte loonkostenstijging van 2% zijnde € 170.000. De gemeentelijke cao voor 2018 is nog niet afgesloten. Het resterende bedrag van de verhoging vloeit voort uit voorzetting van tijdelijke aanstellingen en doorwerking van periodieken/functiewaardering. Dit staat los van de personele uitbereiding vermeldt onder gewenst beleid op pagina 14/15.

3. Premie WIA 62+

De korting op de premie WIA 62+ is vervallen

4. Personeelskosten website

Extra personeelskosten inzake de gemeentelijke website worden gedekt vanuit de post organisatieontwikkeling uit het programma overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

Huisvesting binnendienst

5. Beveiliging

Het budget voor beveiliging stadskantoor dient met € 2.000 verhoogd te worden als gevolg van hogere onderhoudskosten, jaarlijkse inspecties en verplichte certificering.